

POLIVALENȚĂ ȘI EXCELENȚĂ MEMBRUL CORESPONDENT AL AȘM ALEXANDRU DICUSAR LA 75 DE ANI

Născut la 28 august 1942 în satul Verhnee Ableazovo, regiunea Penza, Rusia.

Chimist-fizician, domeniul de cercetare: procesele și tehnologiile electrochimice, prelucrarea electrochimică dimensională a metalelor, nanoelectrochimia, scientometria. Doctor habilitat în științe chimice (1988), profesor universitar (1990), membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei (2007).

S-a născut în satul Verhnee Ableazovo din raionul Kuznețk, regiunea Penza, în familia profesorului Universității din Moscova Ion Dicusar, devenit ulterior membru al Academiei de Științe a RSSM. Când s-a născut micuțul Alexandru, familia Dicusar se afla în regiunea Penza, unde fusese evacuată din orașul Moscova, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. După evacuare și revenirea în orașul Moscova, Alexandru este înscris la una dintre școlile medii moscovite, pe care o absolvă cu brio. Între timp, familia se mută cu traiul la Chișinău. În anul 1959 este înmatriculat la Facultatea de chimie a Universității de Stat din Chișinău, pe care o absolvă în 1964. După un scurt serviciu militar, este angajat în calitate de lector la Institutul Politehnic din Chișinău. Din 1967 este doctorand al acestei instituții. În anul 1971 susține teza de doctor în științe chimice.

În această perioadă doctorul Alexandru Dicusar efectuează cercetări fundamentale în domeniul transferului de masă turbulent din sistemele electrochimice, care aveau să-i creeze reputație de savant pasionat și iscusit. Tot în acest an își începe activitatea de cercetător științific în cadrul Institutului de Fizică Aplicată al Academiei de Științe a Moldovei. Sub conducerea academicianului Iurie Petrov, în Institutul de Fizică Aplicată ia ființă prima școală științifică în domeniul cercetării proceselor și tehnologiilor electrochimice, pe care ulterior Alexandru Dicusar o ia sub oblăduirea sa. Această școală are marele merit de a fi elaborat teoria fenomenelor termocinetice în sistemele electrochimice distanțate considerabil de la starea de echilibru termodinamic. Mai mulți cercetători ai acești școli (A. Dicusar, G. Enghelgardt, G. Zaidman, A. Râbalko) susțin teze de doctor (doctor habilitat) în științe. Teza cu tema „Fenomene termocinetice la prelucrarea electrochimică dimensională a metalelor” Alexandru Dicusar o susține în anul 1988, iar în anul 1990 i se decernează titlul de profesor universitar.

Sub îndrumarea lui A. Dicusar, savant polivalent, cu vaste cunoștințe în domenii adiacente, se susțin teze de candidat (doctor) în științe tehnice, științe chimice și științe fizico-matematice. 18 dintre discipolii săi activează actualmente în Institutul de Fizică Aplicată, în diferite întreprinderi și instituții de învățământ superior din țară.

Este autorul (coautorul) mai multor monografii, a peste 300 de lucrări științifice și invenții, inclusiv circa 100 de lucrări publicate în reviste, care figurează în bazele de date mondiale Web of Science și Scopus.

Activitatea științifică de prestigiu a școlii sale a influențat considerabil crearea unor tehnologii de vârf în Republica Moldova și a utilajului corespunzător. Astăzi, orașul Chișinău a devenit un centru de construcție a mașinilor unelte pe baze electrochimice și electroerozive, ca urmare a creării în cadrul Societății Științifice de Producere „Topaz” a clusterului tehnico-științific „Elchim-Moldova”. Din acesta face parte și Institutul de Fizică Aplicată, datorită Laboratorului metodelor electrofizice și electrochimice de prelucrare a materialelor „Boris Lazarenko”, condus de profesorul universitar Alexandru Dicusar, care promovează elaborarea de mașini, unelte și tehnologii bazate pe metode electrofizice și electrochimice de prelucrare a materialelor.

În 2007, profesorul universitar Alexandru Dicusar este ales membru-corespondent al Academiei de Științe a Moldovei, specialitatea „Electrofizica și tehnologiile electrice”. Direcția principală a activității sale științifice este implementarea tehnologiilor nano în studiul electrochimic al materialelor. Este conducătorul științific al unor proiecte internaționale din acest domeniu de cercetare, iar împreună cu colaboratorii săi participă activ la divizarea internațională a muncii.

Din anul 1997, profesorul universitar Alexandru Dicusar desfășoară, în paralel, o amplă și fructuoasă activitate de redactor-șef adjunct al revistei „Электронная обработка материалов”, editată de Institutul de Fizică Aplicată al Academiei de Științe a Moldovei. Versiunea engleză, „Surface Engineering and Applied Electrochemistry”, a acestei reviste, face parte din principalele baze de date (Web of Science și Scopus), ocupând locul doi în topul revistelor internaționale din domeniul „Industrial and Manufacturing Engineering”. Factorul de impact al revistei este în continuă creștere, iar autorii ei sunt cercetători din circa 30 de țări ale lumii.

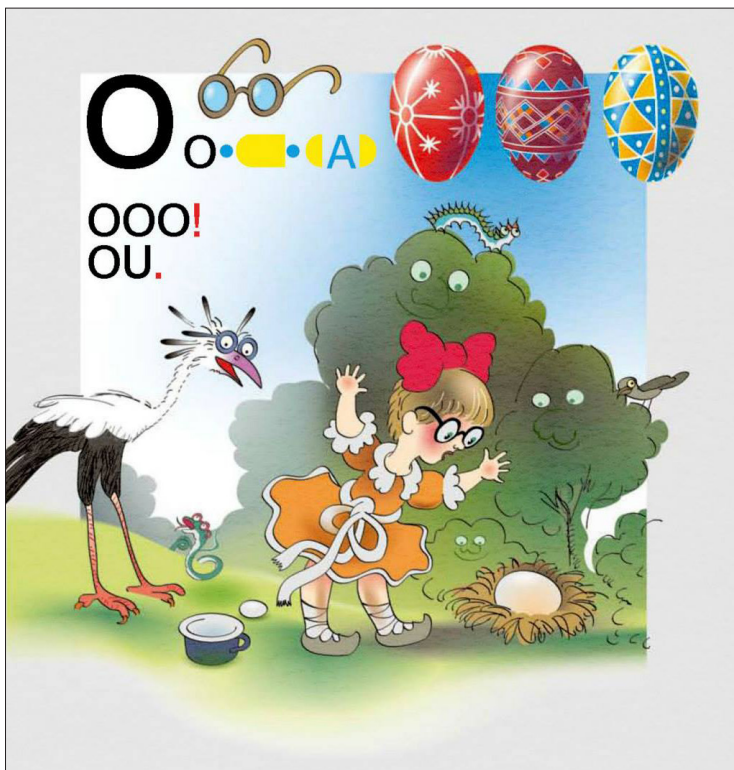
Profesorul universitar Alexandru Dicusar e un cercetător de forță în domeniul scientometriei, atenția principală acordând-o studierii influenței reciproce a

proceselor socio-economice asupra dezvoltării științifice a societății. Unul dintre rezultatele principale ale acestor studii constă în demonstrarea (cantitativă) a faptului că între nivelul științific și nivelul socio-economic de dezvoltare a societății există o legătură inversă pozitivă. Articolele științifice și luările sale de cuvânt la conferințele științifice internaționale pe această problemă suscită întotdeauna un viu interes.

Fiind în diferite perioade membru al Comitetului de decernare a premiilor de Stat ale Republicii Moldova, comitetelor organizatorice ale diferitor conferințe internaționale desfășurate în Republica Moldova și peste hotare, al Prezidiului CNAA etc., mult stimatul nostru coleg desfășoară o vastă activitate în domeniul organizării activității științifice.

Membrul-corespondent Alexandru Dicusar își întâmpină jubileul plin de viață și putere. Colegii din redacția revistei „Surface Engineering and Applied Electrochemistry”/ „Электронная обработка материалов” îi urează multă sănătate, putere de muncă, succese mari în activitatea sa creativă, prosperitate și fericire.

Academician Mircea Bologna

Lică Sainciuc. *Alfabetul cu povești* de L. Sainciuc. Hârtie, calcugravură, 2014.